

Notitie

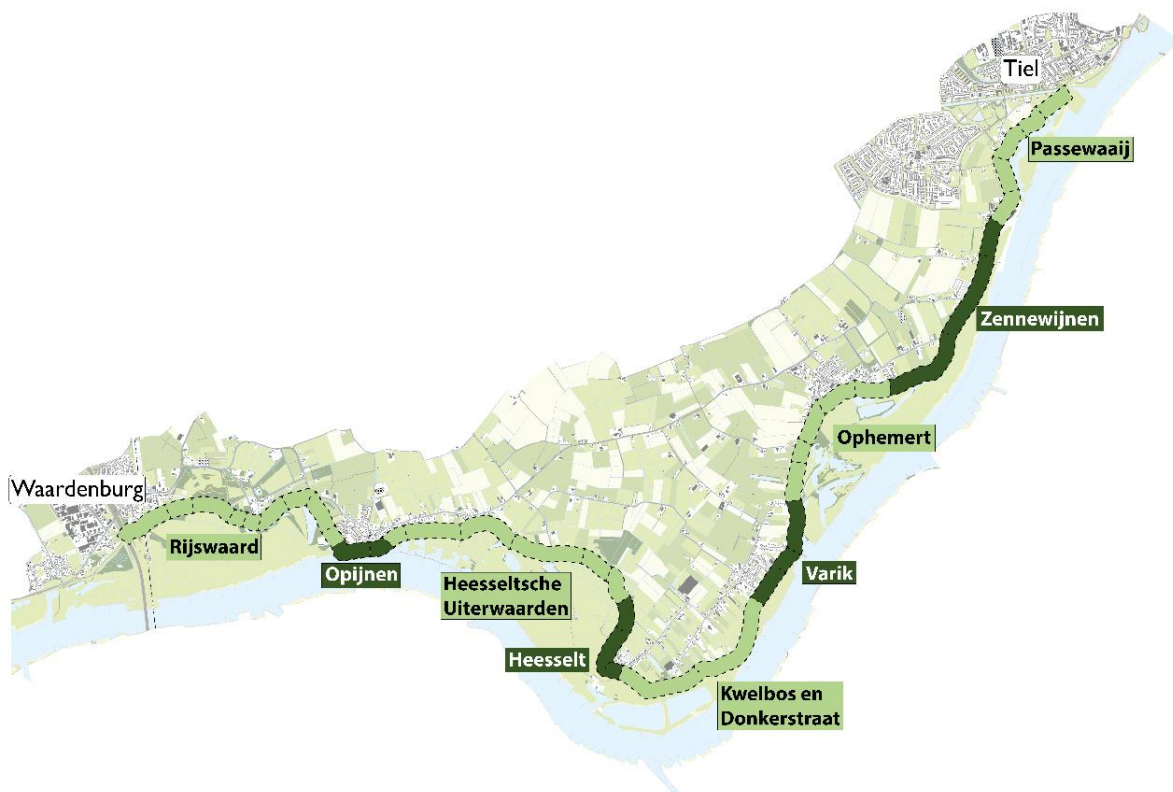
Datum: 14 september 2020

Onderwerp: Toelichting op onderdeel 'bomen' in de aanvraag

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In een rivierdelta is het werken aan waterveiligheid nooit af. Op basis van de Waterwet is het verplicht om de dijken in zogenoemde 'toetsrondes' periodiek te keuren om te beoordelen of ze aan de veiligheidsnormen voldoen. De waterkering tussen Tiel en Waardenburg (hierna: TiWa) is in de derde landelijke toetsronde grotendeels afgekeurd. Op basis hiervan is het project dijkversterking TiWa opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Figuur 1-1 geeft het te versterken dijktraject tussen TiWa en de indeling in deelgebieden weer. Waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project.

Figuur 1-1. Scope dijkversterking Tiel - Waardenburg en indeling in deelgebieden

1.2 Doelstelling

In deze notitie beschrijven wij het proces hoe wij zijn gekomen tot de selectie van het aantal houtopstanden dat zich bevindt binnen de bebouwde kom en welke geveld dienen te worden ten behoeve van de dijkversterking.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (=Wabo)

Deze aanvraag richt zich op de bomen binnen de bebouwde kom. De Wabo beschermt bomen die binnen de bebouwde kom Wnb (voorheen Boswet) vallen. In artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de Wabo geldt de op grond van de gemeentelijke verordening vereiste vergunning voor het vellen van een houtopstand als een verbod om een project voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat, uit te voeren zonder omgevingsvergunning.

2.2 Algemene plaatselijke verordening gemeente West-Betuwe (=APV)

De van toepassing zijnde gemeentelijke verordening conform artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de Wabo is de APV van de gemeente West-Betuwe. De voorgeschreven artikelen voor het vellen van houtopstanden binnen de gemeente West-Betuwe zijn hieronder weergegeven. In artikel 4:11 staat opgesomd in welke gevallen er een Omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd en om te bepalen of een boom vergunningsplichtig is, wordt verwezen naar de bomenlijst (zie bijlage 1).

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Definities

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
 - b. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het college stelt een Bomenlijst vast waarop de monumentale en andere beschermingswaardige bomen in de gemeente worden vermeld.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de in het eerste lid genoemde Bomenlijst.
3. In afwijking van artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd op grond van:
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand; of
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
4. Het verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
5. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

2.3 Wet natuurbescherming (=Wnb)

De Wnb beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). De houtopstanden welke voor dijkversterking Tiel-Waardenburg dienen te worden gekapt en die onder de Wnb vallen moeten middels een kapmelding bij de provincie Gelderland worden gemeld.

Voor Tiel-Waardenburg worden de planproducten en plan dragende vergunningen middels een gecoördineerde procedure voorbereid. Een melding in het kader van de Wnb betreft geen “appellabel besluit” (=een besluit waartegen je beroep kan instellen) en kan daarom niet mee in de coördinatie. De bomen die buiten de bebouwde kom vallen zullen daarom in een later stadium door de aannemer bij de provincie worden gemeld middels een kapmelding.

3 Bomen meegenomen in ontwerpproces

3.1 Verkenningfase en VKA

Voordat er is gestart met de planuitwerking heeft er in een verkenningfase plaats gevonden. In de verkenningfase zijn in het voorkeursalternatief (VKA) de hoofdkeuzes voor de dijkversterking vastgelegd. Per dijkvak is gekozen voor één van de ontwerpprincipes voor de dijkversterking. Mogelijke ontwerpprincipes zijn een binnenwaartse asverschuiving (vanaf de teen of kruin), een buitenwaartse asverschuiving of een (sterk) ruimtebesparende oplossing (met constructies). In de afweging is de bestuurlijk vastgestelde beleidsvolgorde van Waterschap Rivierenland aangehouden, die gericht is op een sobere en doelmatige dijkversterking, een goed onderhoudbare dijk en een dijk die goed is ingepast en waar mogelijk kwaliteit toevoegt aan zijn omgeving. *In de verkenningfase heeft er nog geen bomeninventarisatie plaats gevonden.*

3.2 Van VKA naar CVO

Bij de start van de planuitwerkingsfase zijn de uitgangspunten uit de verkenningfase opnieuw beschouwd. In het ontwerpproces zijn de actuele inzichten in de integrale uitwerking van het ontwerp meegenomen:

- Ten eerste zijn de ontwerpuitgangspunten geoptimaliseerd, waardoor de veiligheidsopgave en het ruimtebeslag in het vergunningenontwerp op de meeste plekken is afgenomen ten opzichte van het VKA.
- Ten tweede is de omgeving geconsulteerd over het VKA. Op basis van de wensen en adviezen uit de omgeving is het VKA nog een keer tegen het licht gehouden. Zo is op enkele locaties door belanghebbenden aangegeven dat er kansen zijn om meerwaarde in het gebied te creëren en het draagvlak te versterken. Ook zijn er een aantal inpassingslocaties benoemd en zijn maatwerklocaties (business cases) uitgevoerd, op basis waarvan een variant voor inpassing van de dijkversterking gekozen is.
- Ten derde is aanvullende informatie verkregen in een aantal veldonderzoeken (bijvoorbeeld ecologisch onderzoek). De beschikbare resultaten leiden in een aantal gevallen tot nieuwe inzichten in de waarden die wettelijk beschermd zijn en impact hebben op de ruimte die beschikbaar is voor de dijkversterking. *Er is tevens een inventariserend bomenonderzoek uitgevoerd om na te gaan welke gevolgen het CVO heeft voor de aanwezige bomen.*
- Ten vierde is de inpassing van de dijk gedetailleerder bekeken. Oplossingen zijn nu dus meer op het niveau van dijkpalen bepaald en niet per dijkvak zoals in het VKA.

3.3 Van CVO naar VO

Het concept vergunningenontwerp vormt het vertrekpunt voor de detaillering naar het definitieve vergunningenontwerp. Op basis van nieuwe technische berekeningen, conditionerende onderzoeken (bomen, bodem, archeologie, etc.), wensen uit de omgeving en landschappelijke inpassing wordt op lokaal niveau invulling gegeven aan het dijkontwerp. Hierbij wordt gewerkt met dezelfde ontwerpprincipes voor de dijk en hanteren wij dezelfde beoordelingscriteria en (aangescherpte) redeneerlijnen ten behoeve van het VO.

Voor het uitwerken van het vergunningenontwerp zijn de uitgangspunten ten behoeve van het concept vergunningsontwerp aangescherpt. De nieuwe inzichten zijn meegenomen en leiden tot een integrale uitwerking van het ontwerp. Onderstaande stappen zijn in het ontwerpproces doorlopen:

- Ten eerste zijn de ontwerpuitgangspunten met betrekking tot de dijk geoptimaliseerd. Er zijn aanvullende technische ontwerpberoeeningen uitgevoerd, welke leiden tot een geoptimaliseerde veiligheidsopgave op lokaal gebied en mogelijk een ander ruimtebeslag. Waar de technische berekeningen eerder nog op dijkvakniveau zijn uitgevoerd, is ten behoeve van het VO ook gekeken naar specifieke maatwerklocaties.
- Ten tweede is in de zomer en het najaar van 2019 de omgeving, middels dijkgesprekken, bewonersavonden en keukentafelgesprekken, geconsulteerd over het CVO. In voorgaande fases zijn zo veel mogelijk wensen uit de omgeving opgehaald en zijn deze waar mogelijk al doorgevoerd in het CVO. In de VO-fase worden de geactualiseerde inzichten nog eens tegen het licht gehouden en wordt gekeken naar mogelijkheden om deze concreet op te nemen in het ontwerp. Zo wordt de meerwaarde van de waterkering in het gebied versterkt en creëren wij draagvlak vanuit de omgeving.
- Ten derde heeft de projectorganisatie besluiten genomen over een aantal ontwerpuitgangspunten en de invulling hiervan in het ontwerp. Dit betreft onder meer keuzes met betrekking tot welke meekoppelkansen verzilverd worden, de invulling van de compensatieopgave, medegebruik op de dijk en de Gastvrije Waaldijk.
- Ten vierde is aanvullende informatie verkregen in een aantal veldonderzoeken. Er is bijvoorbeeld gedetailleerder onderzoek uitgevoerd naar de archeologische en ecologische waarden in het gebied, *daarnaast is er een aanvullend bomenonderzoek uitgevoerd voor de verschuivingen van CVO naar VO* en is er nader bodemonderzoek uitgevoerd. Beschikbare resultaten leiden in een aantal gevallen tot nieuwe inzichten in de waarden die beschermd zijn en impact hebben op de ruimte die beschikbaar is voor de dijkversterking.
- Ten vijfde is invulling gegeven aan de integrale inpassing van de dijk. De bandbreedte van het ruimtebeslag is in het VO nog minimaal 1 m en dit geeft mogelijkheden om de inpassing van de dijk gedetailleerder vorm te geven.

4 Selectieproces vergunningsplichtige bomen

4.1 Eerste bomeninventarisatie ten behoeve van het CVO

Ter voorbereiding op het ontwerpproces en om te komen tot een CVO is er in het tweede kwartaal van 2019 een bomeninventarisatie uitgevoerd, de resultaten zijn in juli 2019 opgeleverd. Deze inventarisatie is vervolgens enkele keren bijgewerkt, mede door de opsporing van fouten en door nieuwe ontwerpinzichten. Toen eind derde kwartaal, na de zomer het CVO gereed was voor oplevering, hebben we op basis van de op dat moment actuele bomeninventarisatie nauwkeuring in kaart gebracht welke gevolgen het CVO had voor de aanwezige bomen.

4.2 Bebouwde kom Wnb en de Bomenlijst West-Betuwe

De resultaten van de hierboven beschreven bomeninventarisatie zijn door onze GIS specialisten verwerkt tot inzichtelijk kaartmateriaal en een bomenlijst van alle bomen welke binnen de grenzen van het CVO vallen. Vervolgens hebben we daar de volgende filters overheen gelegd om te bepalen welke bomen vergunningplichtig zijn:

1. Komen de bomen voor in de monumentale bomenlijst?
2. Welke bomen vallen er binnen de bebouwde kom Wnb?
3. Welke bomen binnen de bebouwde kom Wnb hebben een omtrek van > 90 cm op 1.30 meter boven maaiveld?
4. Welke gemeentelijke bomen hebben een omtrek van > 60 cm op 1.30 meter boven maaiveld?

Hier kwam een bomenlijst uit met de vergunningsplichtige bomen en meldingsplichtige bomen welke mogelijk gekapt moeten worden.

4.3 Eerste afstemming met de gemeente West-Betuwe

We hebben bovengenoemde resultaten gedeeld met de vergunningverlener van de gemeente West-Betuwe zodat hij zich kon voorbereiden op het doorspreken van de resultaten met de GIS specialist en de vergunningenadviseur van projectteam TiWa. Op 18 december 2019 zijn bovengenoemde eerste resultaten besproken met de vergunningverlener.

4.4 Verwerken opmerkingen en bijwerken naar VO

Op basis van de ontvangen vragen en opmerkingen tijdens bovengenoemd overleg heeft er aanvullend onderzoek plaats gevonden en hierop is de bomenlijst bijgewerkt. Vervolgens is dit meegenomen in de verdere uitwerking naar het VO en na oplevering van het VO is er nog een aanvullend bomenonderzoek uitgevoerd door de verschuivingen die hebben plaats gevonden ten opzichte van het CVO. Ook deze resultaten zijn verwerkt en hier zijn nieuwe kaarten (zie bijlage 2) van gemaakt en de bomenlijst is hiermee bijgewerkt (zie bijlage 3).

4.5 Aanvraag Omgevingsvergunning

Deze notitie en de bijbehorende bijlagen worden bij de aanvraag gevoegd om een omgevingsvergunning. Hierbij verzoeken wij u om een Omgevingsvergunning te verlenen voor de vergunningsplichtige bomen welke zijn opgenomen in bijlage 2 en 3 bij deze notitie.